

Komitet pravnika
za ljudska prava
YUCOM
Branitelji ljudskih prava

Lawyers' Committee
for Human Rights

YUCOM
Human Rights Defenders

www.yucom.org.rs

BILTEN KANCELARIJE PRAVNE POMOĆI
Jun – Jul 2011

Komitet pravnika za ljudska prava
Svetogorska 17
11 000 Beograd

Call centar za pružanje pravne pomoći

0 700 400 700

Bilten u okviru projekta "Pravna pomoć u slučajevima povrede ljudskih prava, diskriminacije i zaštite branitelja ljudskih prava", koji realizuje YUCOM uz podršku i saradnju nevladine organizacije Civil Rights Defenders

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, Beograd, Srbija / 17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia
Tel/Fax: +38111 3344235, +38111 3344425
e-mail: office@yucom.org.rs
www.yucom.org.rs

Kancelarija pravne pomoći u drugom tromesečju 2011. godine imala je još 45 novih slučajeva. Predstavljamo vam nekoliko najkarakterističnijih u kojima je YUCOM reagovao.

Primena novih instituta Krivičnog zakonika RS

Činjenice o predmetu:

D. Z. iz Beograda osuđen je novčanom kaznom u iznosu od trideset hiljada dinara, zbog prekršaja u kome nije učestvovao, već je svoje vozilo dao na korišćenje prijatelju. Obzirom da iznos novčane kazne nije uplatio, ista mu je zamenjena kaznom zatvora u trajanju od trideset dana.

Obzirom da su i supruga i on, kao dugogodišnji hronični bolesnici, u invalidskoj penziji, nije postojala mogućnost da se izdržavanje kazne zatvora zameni uplatom iznosa novčane kazne. On se onda obratio Komitetu pravnika za ljudska prava za pomoć.

Reakcija YUCOM-a

Pozivajući se na materijalnu ugroženost D. Z. i njegove porodice, njegovo teško zdravstveno stanje koje zahteva konstantnu medicinsku negu i koje bi svakako bilo ugroženo boravkom u zatvorskim uslovima, Komitet pravnika za ljudska prava podneo je nadležnom суду zahtev za odlaganje izvršenja kazne zatvora, a neposredno potom i zahtev za zamenu kazne zatvora kaznom rada u javnom interesu.

U prilog ovom zahtevu navedena je i činjenica da je D. Z. nekoliko godina bio predsednik nevladine organizacije koja je za

cilj imala prevenciju HIV-a i pomoć osobama obolelim od HIV-a.

Imajući u vidu da su u konkretnom slučaju bili ispunjeni svi uslovi koje zakon predviđa, donesena je odluka da se predlog usvoji, te je D. Z. i oslobođen kazne zatvora.

U našem pozitivno-pravnom sistemu postoji nekoliko instituta, koji imaju za cilj fleksibilniju primenu zakona pod određenim uslovima. U njihovoј biti je težnja da se, u krivičnom postupku i postupku izricanja krivičnih sankcija, izbegne strogi formalizam zakona i da se svaka situacija sagleda sa više aspekata, umesto samo sa aspekta strogih zakonskih normi.

Doslednom i intenzivnjom primenom ovih instituta očekujemo da oni zažive i u praksi, čime bi se ostvarila i intencija zakonodavca a što će naročito omogućiti poštovanje ljudskih prava kako u krivičnom, tako i u prekršajnom postupku.

Povreda slobode okupljanja

Činjenice o predmetu:

Komitet pravnika za ljudska prava uključio se u zastupanje M. K. iz Beograda, protiv koje se pred Prekršajnim sudom u Beogradu vodi postupak zbog navodnog održavanja neprijavljenog skupa.

Naime, M. K. je sa članovima Grupe za monitoring političkog suđenja, planirala održavanje mirnog skupa (stajanje na trotoaru uz isticanje nekoliko transparenta), a u cilju izražavanja solidarnosti sa optuženima. Samim tim, u zakonskom roku, obratila se nadležnoj policijskoj stanici radi

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, Beograd, Srbija / 17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia
Tel/Fax: +38111 3344235, +38111 3344425
e-mail: office@yucm.org.rs
www.yucm.org.rs

prijave istog. Međutim, pripadnici policijske stanice odbili su izdavanje dozvole, odnosno sam prijem prijave, kao i izdavanje bilo kog dokumenta kojim bi obrazložili takvo postupanje.

Nakon kraće prepirke zbog odbijanja prijema prijave, Grupa građana napustila je policijsku stanicu, odlučujući da se skup i ne održi.

Međutim, došlo je do sponatnog okupljanja članova porodice i najbližih prijatelja, dakle najviše dvadesetak ljudi, u vreme i na mestu na kome je skup trebalo da bude održan. Tom prilikom, policija je identifikovala M. K. kao organizatora neprijavljenog skupa te je protiv nje pokrenut prekršajni postupak. U prijavi je navedeno da je skupu prisustvovalo oko 50 građana.

Postupak je nastavljen pred nadležnim sudom, i vodi se na način koji ne obezbeđuje poštovanje osnovnih ljudskih prava. Držeći se striktno zakonskih normi, postupajući sudija ignoriše sve dokazne predloge predložene od strane advokata YUCOMA kao i odredbe domaćih pozitivno-pravnih propisa koje čine sastavni element prava na pravično suđenje. Naročito, zanemarena je odredba Ustava RS o primatu ratifikovanih međunarodnih instrumenata u odnosu na domaće zakone. Iz svih tih razloga, verujemo da će ovaj slučaj tek pred Ustavnim sudom dobiti korektan epilog.

Policjska tortura

Činjenice o predmetu

U junu tekuće godine, YUCOM-u se obratio Z. T. iz Beograda, romske nacionalnosti, koji je pretrpeo nasilje od strane policijskih službenika jedne stanice u Beogradu.

Naime, incident je nastao u neformalnom naselju Vuka Vrčevića, kada su deca iz naselja uzemiravala radnika u portirnici, koji je tim povodom nazvao policiju. Po dolasku na teren, policijski službenici su pokušali da maloletnu (devetogodišnju) devojčicu uvedu u auto – kako bi je odveli u stanicu, te se zbog toga Z. T. usprotivio i verbalno im se suprotstavio, što je povuklo revolt i ostalih žitelja nasilja. Usled toga, policajci su reagovali tako što su nasrnuli na Z. T, uvrnuli mu ruke preko leđa i uvukli u auto, te je tu započeta tortura, koja je trajala naredna 4 sata u policijskoj stanci, gde je priveden. Pored fizičkog maltretiranja, zastrašivan je pretnjama da će policijci redovno dolaziti u naselje i „obilaziti ga“ i govoreći mu da je „dobro prošao jer su mogli da ga zatvore na godinu dana“.

Reakcija YUCOM-a

Od policijske stanice dobili smo informaciju da je predmet prosleđen nadležnom tužilaštvu na dalje postupanje. Advokati YUCOMa uzeli su Z. T. u zastupanje, te očekujemo da se će se pretres održati u septembru.

U svetu događaja koji se desio u junu – objavljivanje snimka na kome se vidi policijska tortura nad Romom Dejanom Stanojevićem, održana je konferencija za štampu Helsiškog odbora za ljudska prava, na kojoj su učestvovali i Marko Karadžić, komesar LDP za ljudska prava, Miloš Janković, zamenik zaštitnika građana i Milan Antonijević, direktor Komiteta pravnika za ljudska prava. Zaključak panelista bio je da građani, ohrabreni brzom reakcijom države, u sve većem broju prijavljaju slučajeve torture, te da će se, imajući u vidu izraženu volju nadležnih organa da sarađuju u sprečavanju ovakvih slučajeva, zaustaviti ovo brutalno kršenje ljudskih prava.

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, Beograd, Srbija / 17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia
Tel/Fax: +38111 3344235, +38111 3344425
e-mail: office@yucm.org.rs
www.yucm.org.rs

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, Beograd, Srbija / 17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia
Tel/Fax: +38111 3344235, +38111 3344425
e-mail: office@yucom.org.rs
www.yucom.org.rs